Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi (sediul Central), judecător Muntean Vitalie

dosarul nr.2r-62/25
2-24134431-02-25r-13012025

D E C I Z I E

05 februarie 2026
mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele completului Serghei Dimitriu
Judecătorii Violeta Gîrleanu și Constantin Roșca

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat,

în cauza civilă la cererea depusă de Serviciul Fiscal de Stat către Borovic Evgheni, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Catanoi Sergiu privind anularea încheierii nr.037s-551/2024 din 11.11.2024 de refuz în intentarea procedurii de executare, obligarea de a primi documentul executoriu spre executare silită,

împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 18.12.2024, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea înaintată de Serviciul Fiscal de Stat,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

1. La data de 25.01.2024, Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere către Borovic Evgheni, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Catanoi Sergiu privind anularea încheierii nr.037s-551/2024 din 11.11.2024 de refuz în intentarea procedurii de executare, obligarea de a primi documentul executoriu spre executare silită (f.d.3-5).
2. În motivarea cererii a invocat că la data de 18.11.2024, Serviciul Fiscal de Stat a recepționat încheierea executorului judecătoresc Catanoi Sergiu nr.037s-551/2024 din 11.11.2024 privind refuzul de a primi documentul executoriu spre executare în privința debitorului Borovic Evgheni de încasare a restanței față de bugetul public național în baza Hotărârii seria H/24/2/363 din 20.09.2024 a sumei de 2950 lei. Drept temei de refuz de intentare a procedurii de executare, executorul judecătoresc Catanoi Sergiu a invocat faptul că documentul executoriu - hotărârea seria H/24/2/363 din 20.09.2024 nu este de competența sa și că la documentul executoriu înaintat nu a fost anexată dovada somării debitorului.

Serviciul Fiscal de Stat și-a exprimat dezacordul față de încheierea executorului judecătoresc Catanoi Sergiu privind refuzul de a intenta procedura de executare, ca fiind neîntemeiată și pasibilă anulării, din următoarele considerente.

Astfel, Serviciul Fiscal de Stat a remis spre executare silită executorului judecătoresc Catanoi Sergiu, Hotărârea seria H/24/2/363 din 20.09.2024 privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului, cu valoare de document executoriu în temeiul art.196 alin.(5) din Codul fiscal.

Creditorul consideră că executorul judecătoresc eronat a interpretat hotărârea seria H/24/2/363 din 20.09.2024, ori la caz, se observă că prin hotărârea Serviciului Fiscal de Stat privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului expres este menționat că „încasarea silită a restanțelor menționate în prezenta Hotărâre, conform Codului de executare, se efectuează de către executorul judecătoresc competent".

Concomitent a menționat că executorul judecătoresc este obligat să asigure executarea silită, inclusiv să execute documentul executoriu în strictă conformitate cu Codul de executare și cu alte acte normative. În asemenea situație, refuzul executorului judecătoresc privind executarea silită a documentului executoriu generează încălcarea principiilor de drept, a scopului și sarcinii de bază a procedurii de executare, ori potrivit art.1 din Codul de executare, procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege.

A specificat că de către Serviciul Fiscal de Stat, conform împuternicirilor atribuite de Codul fiscal, au fost întreprinse și epuizate toate măsurile de asigurare și executare silită a executării documentelor executorii vizate.

În partea ce ține de documentul executoriu emis de Serviciul Fiscal de Stat, a menționat că prin executare silită se subînțelege orice acțiune, inclusiv încasarea de mijloace financiare, efectuată de către executorul judecătoresc în conformitate cu Codul de executare, pentru buna derulare și soldarea cu succes a procedurii de executare. În acest sens, posibilitățile de executare silită a documentelor executorii atribuite prin lege executorului judecătoresc sunt mai largi, având inclusiv competența de urmărire și a salariului, pensiei și a altor venituri ale debitorului persoana fizică. Corespunzător, hotărârea Serviciului Fiscal de Stat, având puterea unui document executoriu perfect valabil, a fost remis pentru a fi pus în executare silită către executorul judecătoresc competent, ultimul urmând să asigurare executarea acestuia conform regulilor și reglementărilor Codului de executare.

Prin urmare, a conchis că executorul judecătoresc urma să primească și să intenteze procedura de executare a acestui act investit cu caracter și putere executorie, or, art.2 alin.(4) al Legii nr.113 din 17.06.2010 interzice executorilor judecătorești refuzul în executarea unui document executoriu dat în competența sa.

A accentuat că nici Codul fiscal și nici Codul de executare nu impun și nu obligă Serviciul Fiscal de Stat să îndeplinească sau să execute careva acțiuni sau măsuri prealabile și premergătoare sesizării executorului judecătoresc în vederea executării silite a unui document fiscal. Normele legale numite lasă la discreția organului fiscal de a alege modalitatea de

executare: cu forțe proprii, prin intermediul executorului judecătoresc sau în proceduri paralele și acțiuni comune.

Reieșind din dispozițiile legale enunțate supra raportate la circumstanțele cauzei, consideră nemotivate și ilegale încheierile executorului judecătoresc privind refuzul intentării procedurii de executare drept una care încalcă drepturile creditorului.

Cu referire la temeiul invocat de către executorul judecătoresc, precum că la documentul executoriu înaintat nu a fost anexată dovada somării debitorului, fapt care ar confirma că debitorului i s-a oferit posibilitatea executării benevole a acestuia, se menționează contrariul. Or, potrivit scrisorii nr.26-20/2-11/159252 din 20.09.2024, în adresa debitorului Borovic Evgheni a fost expediată copia Hotărârii privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului nr.H/24/2/363 din 20.09.2024, astfel, fiind respectată procedura somării.

Prin urmare, Serviciul Fiscal de Stat atestă faptul că executorul judecătoresc Catanoi Sergiu eronat a refuzat în intentarea procedurii de executare a documentului executoriu H/24/2/363 din 20.09.2024, or acesta corespunde cerințelor legale și urma a fi primit în executare silită.

Poziția instanței de fond:

3. Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 18.12.2024, s-a respins ca neîntemeiată contestația înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către Borovic Evgheni, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Catanoi Sergiu privind anularea încheierii nr.037s-551/2024 din 11.11.2024 de refuz în intentarea procedurii de executare, obligarea de a primi documentul executoriu spre executare silită (f.d.21-25).
4. În motivarea soluției sale, instanța de fond a reținut că hotărârea Serviciului Fiscal de Stat privind executarea silită a obligației fiscale, emisă în temeiul art.196 alin.(5) Cod fiscal, are valoare de document executoriu și permite declanșarea directă a procedurii de executare silită de către organul fiscal competent, fără a fi necesară intervenția executorului judecătoresc.

Instanța a conchis că executarea silită a obligațiilor fiscale constituie o competență proprie a organelor fiscale, expres prevăzută de lege, iar hotărârile emise în acest sens nu reprezintă acte prin care se dispune încasarea unor sume în cadrul unei proceduri judiciare, ci acte administrative cu caracter executoriu prin care se constată existența unei creanțe fiscale scadente și se inițiază procedura de executare.

Totodată, cadrul normativ conferă Serviciului Fiscal de Stat atât modalități de executare silită, potrivit art.194 Cod fiscal, cât și măsuri de asigurare a stingerii obligației fiscale, conform art.227 alin.(1) Cod fiscal, astfel, încât susținerile contestatarului privind pretinsa limitare a competențelor organului fiscal sunt neîntemeiate.

În consecință, instanța a concluzionat că demararea și realizarea executării silite a creanțelor fiscale definitive țin, în mod nemijlocit, de competența organelor subordonate Serviciului Fiscal de Stat, intervenția executorului judecătoresc fiind posibilă doar în condițiile și

limitele expres prevăzute de lege, respectiv după epuizarea măsurilor de executare aflate în competența organului fiscal.

Solicitarea recurentului:

5. La data de 31.12.2024, Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 18.12.2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu anularea încheierii executorului judecătoresc privind refuzul de a intenta procedura de executare și obligarea executorului de a primi documentul executoriu spre executare silită (f.d.30-34).

Termenul de declarare a recursului:

6. Conform prevederilor art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Completul de judecată menționează că Judecătoria Anenii Noi (sediul Central) a emis încheierea la data de 18.12.2024, fiind expediată în adresa Serviciului Fiscal de Stat la data de 19.12.2024 și recepționat de către acesta la data de 23.12.2024, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.29).

Astfel, se atestă că recursul declarat la 31.12.2024 de către Serviciul Fiscal de Stat, este declarat în termenul stabilit de art.425 Cod de procedură civilă.

Argumentele recursului:

7. În motivarea recursului, recurentul Serviciul Fiscal de Stat a menționat că prima instanță la examinarea cauzei în fond nu a dat o apreciere obiectivă tuturor probelor administrate pe dosar, totodată, acordând prioritate probelor prezentate de executorul judecătoresc, ignorând probele prezentate de Serviciul Fiscal de Stat, nu a făcut o coroborare dintre circumstanțele de fapt și cele de drept, care a generat emiterea unei soluții absolut nefondate.

A precizat că executorul judecătoresc eronat a interpretat hotărârea nr.H/24/2/363 din 20.09.2024, or, observă că prin hotărârea Serviciului Fiscal de Stat privind executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului expres este menționat că „încasarea silită a restanțelor menționate în prezenta hotărâre, conform Codului de executare, se efectuează de către executorul judecătoresc competent”.

A notat că formularul de hotărâre cu privire la executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului este aprobat prin Ordinul SFS nr.195 din 26.04.2024, despre aprobarea formularelor de executare silită a obligației fiscale în format electronic, fiind publicat în Monitorul Oficial nr.196 (9136) din 04.05.2024 și conform căruia în mod expres este stipulat că executarea silită a documentului executoriu conform prevederilor Codului de executare este pusă în sarcina executorului judecătoresc. Prin urmare, executorul judecătoresc este obligat să asigure executarea silită, inclusiv să execute documentul executoriu în strictă conformitate cu Codul de executare și cu alte acte normative.

În același context a accentuat faptul că nici Codul fiscal și nici Codul de executare nu impun și nu obligă Serviciul Fiscal de Stat să îndeplinească sau să execute careva acțiuni sau măsuri prealabile și premergătoare sesizării executorului judecătoresc în vederea executării silite a unui document fiscal. Normele legale numite lasă la discreția organului fiscal de a alege modalitatea de executare cu forțe proprii, prin intermediul executorului judecătoresc sau în proceduri paralele și acțiuni comune, în acest sens urmează a fi reiterat, că normele de drept material anterior enunțate și, anume, art. 2 alin. (4) coroborat cu art. 8 lit. b) al Legii nr. 113 din 17.06.2010 privind executorii judecătorești și art. 61 alin. (1) din Codul de executare, indică clar, concret și cert situațiile când executorul judecătoresc va refuza în intentarea procedurii de executare, aceste condiții fiind exhaustive iar potrivit art. 196 alin. (5) din Codul fiscal, Serviciul Fiscal de Stat este în drept, dar nu are obligația, să aplice una sau mai multe modalități de executare silită a obligației fiscale.

Respectiv, a conchis că este cert faptul că ține de competența și discreția organului fiscal de a alege metoda de executare, fiind urmărit scopul executării eficiente, efective și în termeni cât mai restrânși a obligațiilor fiscale.

Reieșind din dispozițiile legale enunțate supra raportate la circumstanțele cauzei, consideră nemotivată și ilegală încheierea executorului judecătoresc privind refuzul intentării procedurii de executare, deoarece noțiunea de „competență" prevăzută de art. 61 alin. (1) din Codul de executare, se subînțelege exclusiv competența teritorială, or, în rezultatul examinării excepției de neconstituționalitate a art. 61 alin. (1) din Codul de executare, prin hotărârea nr. 22 din 08.10.2019, Curtea Constituțională a statuat, că „lipsa competenței" poate fi interpretată numai din punct de vedere al competenței teritoriale, nu și a competenței materiale.

Astfel, a menționat că documentul executoriu înaintat a fost remis pre executare executorului judecătoresc conform competenței teritoriale a acestuia, în conformitate cu art. 30 din Codul de executare, or, conform art.26 alin.(3) din Legea nr.113 din 17.06.2010 privind executorii judecătorești, executorul judecătoresc nu poate refuza primirea documentelor executorii date prin lege în competența sa teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, decât în condițiile stabilite de lege.

Prin urmare, de către Serviciul Fiscal de Stat, conform împuternicirilor atribuite de Codul fiscal, au fost întreprinse și epuizate toate măsurile de asigurare și executare silită a executării documentului executoriu vizat.

A remarcat că nu poate fi reținut argumentul instanței de fond precum că executorul judecătoresc în temei legal a refuzat primirea documentul executoriu înaintat spre executare silită pe motiv că acesta nu este de competența sa, în condițiile în care de către Serviciul Fiscal de Stat au fost respectate și aplicate toate măsurile de asigurare și executare silită. Această concluzie a instanței de fond este una distorsionată, eronată și irelevantă, or, hotărârea de executare silită este un act administrativ emis de organul fiscal, prin dispozițiile căruia cu certitudine se dispune încasarea silită a restanțelor menționate în Hotărârea privind executarea silită a obligației fiscale se efectuează de către executorul judecătoresc competent conform Codului de executare. Or,

executorul judecătoresc este exponentul puterii de stat, care urmează să manifeste implicare maximă pentru executarea silită a documentelor executorii cu care a fost sesizat.

Cu referire la cele expuse anterior, menționăm că instanța de fond a abordat norma legală în mod subiectiv, făcând trimitere doar la prevederile legale plauzibile opiniei sale, trecând cu vederea norma legală de drept care este în contradictoriu cu poziția formulată, deși creditorul a argumentat prin contestația depusă oportunitatea și justificarea aplicării acesteia. Prin urmare, consideră că instanța de fond a examinat cauza sub aspect restrâns, concluziile fiind formulate contrar normei materiale de drept, prin interpretarea eronată a acesteia în ansamblul și interconexiunea sa. Or, dispozițiile Codului fiscal nu contrazic Codului de executare dar se aplică simultan, completându-se reciproc și urmând a fi aplicate în corelație.

În contextul celor enunțate mai sus, a notat că argumentul instanței de fond, care a stat la baza respingerii contestației Serviciului Fiscal de Stat, și care se rezumă la concluzia că procedura de executare silită a obligației fiscale poate fi declanșată direct de organul fiscal, fără intervenția executorului judecătoresc, este eronată, or, reiterăm că, legea nu interzice ca procedura de executare să fie efectuată cu implicarea executorului judecătoresc sau prin acțiunile concomitente ale Serviciului Fiscal de Stat și executorului judecătoresc, ba mai mult, încurajează această conlucrare, în așa mod încât să conducă la stingerea cât mai operativă a restanței față de BPN.

Aprecierea instanței de recurs:

8. Examinând cererea de recurs înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, analizând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii recurate, din considerentele ce succed.
9. În temeiul art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.
10. Din materialele cauzei s-a constatat că prin hotărârea seria H/24/2/363 din 20.09.2024, contribuabilul Borovic Evgheni înregistrează la situația din 20.09.2024 restanțe la buget în cuantum de 2 950 lei (f.d.8).
11. Ulterior, executorului judecătoresc Catanoi Sergiu i-a fost remisă hotărârea respectivă, emisă de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Recuperare Finanțe.
12. Prin încheierea din 11.11.2024, executorul judecătoresc Catanoi Sergiu a refuzat în primirea spre executare a hotărârii seria H/24/2/363 din 20.09.2024 emisă de Serviciul Fiscal de Sta privind încasarea sumei de 2 950 lei de la Borovic Evgheni (f.d.7).
13. Potrivit art.11 lit.p) Cod de executare, sînt documente executorii şi se execută conform normelor stabilite de prezentul cod, actele emise de către Serviciul Fiscal de Stat privind dispunerea încasării sumelor.
14. Totodată, art.61 alin.(1) lit.a) Cod de executare prevede că executorul judecătoresc poate refuza intentarea procedurii de executare dacă documentul nu este de competenţa sa.

15. În conformitate cu art.177 Cod fiscal, stingerea obligaţiei fiscale prin executare silită are loc prin acţiunile întreprinse, în limitele competenţei, **de Serviciul Fiscal de Stat** pentru perceperea forţată a restanţelor în conformitate cu legislaţia fiscală.
16. În același sens, art.190 Cod fiscal stabilește că evidența obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale se ține de către contribuabil de sine stătător, dacă legislația nu prevede altfel, pentru a se estima baza impozabilă, cuantumul obligațiilor fiscale calculate, modificate, stinse și restante. Contabilitatea și/sau o altă evidență pe care se întemeiază evidența obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale trebuie să reflecte oportun, integral și veridic operațiunile contribuabilului și situația lui financiară.

Pentru a controla stingerea obligațiilor fiscale, Serviciul Fiscal de Stat, alte autorități cu atribuții de administrare fiscală, în cazurile prevăzute expres de legislația fiscală, țin evidența acestora, înscriind în conturile personale ale contribuabilului, deschise pentru fiecare impozit și taxă, cuantumul, data apariției, modificării sau stingerii lor. Înscrierile în conturile personale ale contribuabilului se efectuează conform modului stabilit de Serviciul Fiscal de Stat. Evidența impozitelor și taxelor locale pe obiectele impozabile care nu se află în raza de activitate a subdiviziunii Serviciului Fiscal de Stat în a cărei evidență este contribuabilul o ține subdiviziunea Serviciului Fiscal de Stat în a cărei rază se află obiectul impozabil. Evidența impozitelor și taxelor calculate de serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale se ține de aceste servicii.

17. Conform art.194 alin.(1) Cod fiscal, executarea silită a obligaţiei fiscale se efectuează prin:

a) încasare a mijloacelor băneşti, inclusiv în valută străină, de pe conturile bancare şi/sau conturile de plăţi ale contribuabilului, cu excepţia celor de pe conturile de credit şi provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social);
b) ridicare de la contribuabil a mijloacelor băneşti în numerar, inclusiv în valută străină;
c) urmărire a bunurilor contribuabilului, cu excepţia celor consemnate la lit.a) şi b);
d) urmărire a datoriilor debitoare ale contribuabililor prin modalităţile prevăzute la lit.a), b) şi c).

18. În acord cu prevederile art.195 alin.(1) Cod de executare, executarea silită a obligaţiei fiscale se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prevederile legislaţiei în vigoare.
19. Astfel, instanța de recurs subliniază că instanța de fond corect a apreciat că procedura de executare silită a creanțelor fiscale este reglementată distinct de Codul fiscal, Titlul V, Capitolul 9 – „Executarea silită a obligației fiscale”.
20. Ori din ansamblul reglementărilor indicate, rezultă fără echivoc că legiuitorul a învestit Serviciul Fiscal de Stat cu competența exclusivă de a proceda la stingerea restanțelor fiscale prin acțiuni de executare silită.
21. În aceste condiții, Colegiul constată că instanța corect a conchis despre faptul că executorul judecătoresc a apreciat corect necesitatea aplicării art.11 lit.p) Cod de executare și a dispus în mod întemeiat refuzarea intentării procedurii de executare, întrucât hotărârile de stabilire a restanțelor fiscale emise de organul fiscal nu intră în sfera de competență a executorului judecătoresc, iar argumentele creditorului nu pot conduce la o soluție contrară.

22. Prin urmare, instanța în mod justificat a apreciat că materialele cauzei confirmă legalitatea încheierii contestate nr.037s-551/2024 din 11.11.2024 emisă de executorul judecătoresc Catanoi Sergiu privind refuzul de a intenta procedura de executare a hotărârii H/24/2/363 din 20.09.2024 emisă de Serviciul Fiscal de Stat privind executarea obligației fiscale a contribuabilului Borovic Evgheni în mărime de 2 950 lei și remiterea documentului vizat organului competent.
23. În ceea ce privește solicitarea Serviciului Fiscal de Stat privind obligarea executorului judecătoresc să primească în executare documentul executoriu, hotărârea seria H/24/2/363 din 20.09.2024, instanța la fel a reținut ca fiind neîntemeiată și această solicitare, întrucât are caracter accesoriu al pretenției principale privind anularea încheierii nr.037s-551/2024 din 11.11.2024 de refuz în intentarea procedurii de executare.
24. Totodată, Colegiul constată că invocarea de către recurent despre faptul omiterii instanței de fond a aplicării prevederilor art.197 alin.(1) din Codul fiscal, nu poate conduce la o altă soluție în cauză, din considerentul că norma citată reglementează atribuțiile Serviciului Fiscal de Stat, nu competența executorului judecătoresc.
25. Astfel, norma invocată la art.197 alin.(1) Cod fiscal, nu infirmă, competența exclusivă a Serviciului Fiscal de Stat în executarea silită a obligațiilor fiscale și constituie una dintre modalitățile prin care Serviciul Fiscal de Stat poate proceda la executarea silită a creanțelor fiscale.
26. La fel, aceasta confirmă regimul particular al executării fiscale, regim menționat și în art.177, 194 și 195 Cod fiscal, care stabilesc fără echivoc că executarea silită a obligațiilor fiscale se efectuează direct de către organul fiscal, și nu prin executorul judecătoresc.
27. Prin urmare, instanța de recurs reține că prevederile art.197 alin.(1) Cod fiscal nu modifică și nici nu contrazic concluziile instanței de fond, ci dimpotrivă, confirmă că Serviciul Fiscal de Stat dispune de pârghii proprii de executare silită, fără a putea solicita obligarea executorului judecătoresc să primească în executare hotărâri privind obligațiile fiscale.
28. În consecință, se va respinge recursul înaintat de Serviciul Fiscal de Stat împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 18.12.2024, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea înaintată de Serviciul Fiscal de Stat.
29. În conformitate cu prevederile art.427 lit.a), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

Se menține încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) din 18.12.2024, emisă în cauza civilă la cererea depusă de Serviciul Fiscal de Stat către Borovic Evgheni, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Catanoi Sergiu privind anularea încheierii nr.037s-551/2024 din 11.11.2024 de refuz în intentarea procedurii de executare, obligarea de a primi documentul executoriu spre executare silită.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului Serghei Dimitriu

Judecătorii Violeta Gîrleanu

Constantin Roșca